

lenzkt kvennfólk þetta, og ekki stór vörn kristindóminum, ef verið væri að bera hann fyrir brjóstinu. En það er oft þægilegra að þær hafi ekki uppi svör, þegar verið er að atyrða þær fyrir, að leggja peninga sína í klæðnað fyrir líkamann í stað framlaga til kyrkjunnar.

En það er ekki fyr en Vilh. Pálsson fer að tala; að aðallega er komist að esninu. Hann gengur út frá því sem vísu, að ráða eigi bót á varnarleysinu gegn ofsóknum, og hann finnur sáðið — að lesa bænir móti óvinum upp á gamlan og góðan kaþólskan sið, reyna særinguna, lesa pistla úr biblíunni, og verja húsið fyrir Heimskringlu, Eimreiðinni og Heimi. Það var viturleg tillaga og átti vel við efnið og staðinn. Meðal þetta eða annað mjög svipað því var notað úti á Íslandi til forna. Jón gamli Árnason segir svo frá, að gamlar konur hafi krossað sig, er þær fóru að hitta Sturla sinn eða höfðu fataskifti. Mun það hafa verið ræðumanni í barnsmíni, enda sagðist hann vita til þess, að ráð sín bæri góðan árangur, ef þau væri réttilega notuð. — Manntæðingar hafa það fyrir satt, að andlitsdrættir mannanna semjast mjög að þeim hugsjónum, er gagntaki sálarlíf barnanna á unga aldri, einkum sé hugsjónin dregin af lifandi fyrirmynd. Útlit ræðum. var eitthvað átakanlegt þetta kvöld, eins og oftár, er hann fór að leggja á ráðin. Var það og margra geta, að svo væri þeir einir, er „komnir væri úr hörmunginni miklu“ og lifað hefði Sturlungu í æsku. Menn tóku líka eftir því, er hann sagði, því þar var talað úr heimi fyrirbænarinnar af sjónar og heyrnarvotti. — — — — —

— Að félagsmenn hafi grætt í ytra áliti við fundi þessa eða með sjálfum sér aukist virðing fyrir aðvinnslumátanum er næsta ólíklegt. Að prestarnir komi saman á næturþeli til að bölvá óvinum sínum er ekki það, sem hrífur hjörtu þeirra, er langar til að vita til þess, að enn lifi dálítill mannskapur og dád í ærlegri sókn eða vörn. Né þótt þeir leiði fáeina menn upp á ræðupallinn, er boðnir og búnir eru að játa öllu, sem þeim er uppálagt, er ekki stórum aukið við fræðsluförða almennings með því. Sá leikur líkist meira skrípaleik trúðara Magnúsar konungs Erlingssonar, „er hlaupa létu smárákka yfir hávar stengur.“ —